

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2014. november 11.)

a hitelintézetek és befektetési vállalkozások szanálásáról

(CON/2014/80)

Bevezetés és jogalap

2014. október 2-án az Európai Központi Bank (EKB) felkérést kapott a Magyar Nemzeti Banktól (MNB) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások esetleges fizetési képességének, illetve várható fizetési képességének felmérése tekintetében vizsgálandó egyes követelményekről szóló rendelettervezetre (a továbbiakban: rendelettervezet) vonatkozó vélemény megalkotására.

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén, valamint a 98/415/EK tanácsi határozat¹ 2. cikke (1) bekezdésének hatodik francia bekezdésén alapul, mivel a rendelettervezet a pénzügyintézetekre vonatkozó, a pénzügyintézetek és pénzügyi piacok stabilitását lényegesen befolyásoló szabályokkal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. A rendelettervezet célja

- 1.1. A magyar Országgyűlés a közelmúltban fogadta el a hitelintézetek és befektetési vállalkozások szanálására vonatkozó 2014. évi XXXVII.² törvényt (a továbbiakban: a szanálásról szóló törvény) a 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv³ (a továbbiakban: a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv) magyar jogba történő átültetése érdekében. Az EKB a szanálásról szóló törvény tervezetéről a CON/2014/62⁴ véleményben fejtette ki észrevételeit. Ez a jogszabály teszi lehetővé a korai beavatkozást és a szanálási eszközöknek az MNB, mint a fizetési képtelen, illetve várhatóan fizetési képtelenné váló hitelintézetek és befektetési vállalkozások kezelésére kijelölt hatóság által történő használatát.

¹ A Tanács 98/415/EK határozata (1998. június 29.) a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetéről folytatott konzultációjáról (HL L 189., 1998.7.3., 42. o.).

² Közzétéve a Magyar Közlöny 2014/98 számában.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.).

⁴ Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

- 1.2. A bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv 32. cikke határozza meg a szanálás azon feltételeit, amelyet a szanálásról szóló törvény 17. cikke ültetett át a magyar jogba. A szanálásról szóló törvény⁵ továbbá felhatalmazza az MNB elnökét arra, hogy a hitelintézetek és befektetési vállalkozások szanálásával kapcsolatos eljárásra vonatkozó szempontrendszert határozzon meg. Ennek megfelelően, annak vizsgálata lehetővé tétele érdekében, hogy a szanálásról szóló törvény 17. szakasz (1) bekezdése a)–c) pontjában foglalt feltételek teljesülnek-e, a rendelettervezet:
- a hitelintézetek és befektetési vállalkozások fizetéseképtelenné, illetve várhatóan fizetéseképtelenné válásának értékelése érdekében az előírások megsértésének megállapítására vonatkozó számszerűsíthető szempontrendszert határoz meg;
 - a hitelintézetek és befektetési vállalkozások tőkekövetelményére vonatkozó olyan, felső határként alkalmazandó százalékokat határoz meg, amelyek elérése esetén egy intézmény fizetéseképtelenné válónak tekinthető, illetve tekintendő;
 - meghatározza a részletes szempontrendszerre vonatkozó szabályokat, amelyeket az MNB figyelembe fog venni egy hitelintézet vagy befektetési vállalkozás fizetéseképtelenné válására vonatkozó döntés meghozatala során.
- 1.3. A rendelettervezet várhatóan 2015. január 1-jén lép hatályba. A rendelettervezethez csatolt általános indoklás szerint az MNB felül kívánja vizsgálni a rendelettervezet rendelkezéseit azt követően, hogy a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv 32. cikke (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az Európai Bankfelügyeleti Hatóság iránymutatást bocsát ki azon különböző körülmények értelmezése tekintetében, amelyek esetében egy intézményt fizetéseképtelenné, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válónak tekintenek.

2. Észrevételek

- 2.1. A 98/415/EK tanácsi határozat 1. cikkének (2) bekezdésében foglaltakkal összhangban ez a vélemény kizárólag azon kérdéseket vizsgálja, amelyek túlmutatnak a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv magyar jogba történő pusztá átültetésén.
- 2.2. A valamely intézményt fizetéseképtelenné, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné nyilvánító felügyeleti határozatokot eseti alapon kell meghozni, az egyedi esetre vonatkozó valamennyi körülmény elemzésének vizsgálatát követően⁶. Az ilyen döntéseknek tehát olyan egyedi mérlegelési elemeket kell magukba foglalniuk, amelyek nem határozhatók meg előzetesen. Ez került tükrözésre a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv 32. cikke (4) bekezdésének a) pontjában, amely magában foglalja annak megfontolását, hogy a működési engedély fenntartásának feltételét képező követelmények megsértésre, illetve valószínűsíthetően megsértésre kerülnek-e oly módon, amely indokolná a működési engedély illetékes hatóság általi

⁵ Lásd a szanálásról szóló törvény 145. cikke (2) bekezdése d) és e) pontját.

⁶ Az egyéb körülmények figyelembe vételére vonatkozó példaként lásd a rendelettervezet 3. szakaszát, valamint a 4. szakasz (2) bekezdését.

ECB-PUBLIC

visszavonását, továbbá az egy előre meghatározott küszöbérték felállítása nélkül hivatkozik a teljes szavatolótőke, illetve a szavatolótőke jelentős részének elvesztésére. Erre tekintettel a szavatolótőkével kapcsolatos követelményekre vonatkozó olyan küszöbértékekre való hivatkozás, amely alatt egy intézmény fizetéseketelenségnek minősíthető, iránymutatásul szolgálhat az érintett intézmények számára, és csökkentheti a felügyeleti tételesség terjedelmét. A fentiekre tekintettel, továbbá hivatkozással a szanalásról szóló törvény 145. szakasz (2) bekezdésének d) és e) pontjaira, amelyek az EKB értelmezésében az MNB elnökét arra hatalmazzák fel, hogy számszerűsíthető szempontrendszert, és nem pedig kötelező küszöbértékeket határozzon meg, ezeknek a küszöbértékeknek mindössze jelzés értékűnek kellene lenniük.

- 2.3. A fenti szempontrendszer meghatározása során jelentőséggel bír egy alapos hatásvizsgálat elvégzése a meg nem felelés azon tényleges szintjének megállapítása érdekében, amely egy adott intézmény fizetéseketelenségét okozná. A rendelettervezethez csatolt általános indoklás nem tartalmaz arra vonatkozó információt, hogy az MNB elvégzett-e egy ilyen hatásvizsgálatot. Amennyiben egy ilyen hatásvizsgálat elvégzésére nem került sor, úgy az EKB egy ilyen hatásvizsgálatnak a rendelettervezet elfogadását megelőzően történő elvégzését javasolja annak eldöntése érdekében, hogy a 4. szakasz (1) bekezdésének b) pontjában hivatkozott százalékos arány nem szorul-e felülvizsgálatra.

Ezt a véleményt közzéteszik az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2014. november 11-én.

[aláírás]

az EKB elnöke

Mario DRAGHI